

Milan Kangrga

Riječ zahvale na skupu
u čast mojeg 80. rođendana

Želim prije svega zahvaliti organizatorima ovog susreta uz moj 80. rođendan: kolegici Nadeždi Čaćinović, pročelnici Odsjeka za filozofiju Filozofskog fakulteta, kolegama Anti Čoviću i Hrvoju Juriću, kao i svim referentima koji su se svojim priložima odazvali pozivu na ovu suradnju.

Moram priznati da se, nakon punih deset godina što u mirovini nisam stajao za ovom katedrom, osjećam pomalo čudno, a 43 godine mojeg radnog staža kao nastavnika ovdje prošlo je poput sna. Kroz čitavo to vrijeme, od asistentskih dana i onih davnih i zanimljivih diskusija u seminarima etike i estetike, što su mnogima ostali u dragoj uspomeni, pa sve do moje mirovine u zvanju redovnog profesora, ovaj je Fakultet bio moj drugi dom, gdje sam ostavio najljepše, najplodnije i najkreativnije godine svoga života.

Hvala svima na ovom priznanju! Ja inače sve one – ne samo filozofe nego i umjetnike – koji su me, da tako kažem, formirali i kao filozofa i kao čovjeka u životu, obično pola u šali, a pola ozbiljno nazivam – »mojim školskim prijateljima«. Jedan od najvećih među njima bio je i ostao G. W. F. Hegel. Njega spominjem i zato, što je upravo on naglašavao kako je čovjekova borba za priznanje i samopriznanje jedan od osnovnih poticaja i impulsa kroz historiju ljudskog roda, čime on teži dospjeti do vlastite samosvijesti, koja sačinjava samu čovjekovu bit. Pa, kad već taj moj veliki i genijalni »školski prijatelj« Hegel naglašava toliko veliku ulogu i značenje priznanja u čovjekovu životu, onda je naravno i meni drago što sam ovdje dobio priznanje od vas, mojih kolega, od kojih su neki također nekada bili moji studenti. I njima sam kroz sve te duge godine nastojao dati ono najbolje što sam, i kao čovjek i kao filozof, mogao pružiti – kako svojim predavanjima tako i filozofskim djelom.

Međutim, kad već spominjem Hegela i sve ono što je on meni dao i omogućio u filozofiji i životu, moram i mogu naglasiti da sam ja i tom svojem »školskom prijatelju« zauzvrat pružio »revanš« time što sam ga nakon punih dvjesto godina »oživio« na ovim našim – i ne samo našim! – prostorima, jer su ga nažalost mnogi, čak i u njegovoj vlastitoj zemlji, posve zaboravili! Zato me to neodoljivo podsjeća na prekrasnu pjesmu Dobriše Cesarića, našeg dragog i velikog pjesnika, koji u svojoj »Pjesmi mrtvog pjesnika« piše divne stihove, pa ću ovdje navesti dvije kitice za ovaj naš trenutak:

*»Moj prijatelju, mene više nema,
Al' nisam samo zemlja, samo trava.
Jer knjiga ta, što držiš je u ruci
Samo je dio mene koji spava.
I ko je čita – u život me budi.
Probudi me, i bit ću tvoja java.
Pred smrću ja se skrih (koliko mogoh)*

*U stihove. U žaru sam ih kovo.
Al' zatvoriš li za njih svoje srce,
Oni su samo sjen i mrtvo slovo.
Otvori ga, i ja ću u te prijeći
Ko bujna rijeka u korito novo.»*

Otvorio sam tu knjigu, koja mi je u životu i u filozofiji toliko dala, a time sam sa svoje strane uzvratio Hegelu (i mnogima još) sa zahvalnošću za sve ono što mi je pružio, ne samo čitajući tu »njegovu knjigu« nego i svojim vlastitim knjigama.

Još jednom, hvala vam na ovom vašem rođendanskom daru i na priznanju koje me ne samo raduje nego i hrabri u uvjerenju da nisam baš sasvim »promašio« u životu, kako čovjek često pomisli u trenucima iznenadne i katkada nemotivirane rezignacije!

Živjeli!